

Прогнозування соціальних результатів техніко-технологічного розвитку у житловому будівництві

*Торкатюк В.І., Мураєв Є.В., Ігнатова Н.І., Примак М.В., Бутенко Т.Є.,
Харківська національна академія міського господарства*

Розвиток підприємств, що спеціалізуються у сфері будівництва житла, орієнтований на вирішення як економічних, внутрішніх проблем, пов'язаних із нарощуванням їх ефективності, так і соціальних (зовнішніх) – забезпечення задоволення потреб населення у якісних, комфортних, доступних за ціною й надійних житлових приміщеннях.

Проте зміни в техніко-технологічному розвитку й оновленні будівельних підприємств можуть мати як позитивний, так і негативний вплив на появу соціальних проблем у містах забудов і реконструкції міських комплексів – або безпосередньо, або через вплив на навколишнє середовище. Тому для вирішення питань оновлення будівельних підприємств необхідно посилити увагу до соціального, інституційного й екологічного аналізу його результатів, на виконання відповідних будівельних проектів.

Мета проведення вказаних видів аналізу полягає у наступному:

– соціального – визначити прийнятність варіантів оновлення з погляду впливу на реалізацію проектів як збагачення їх цінностей для користувачів житла, так і з точки зору забезпечення комфортності населення території, де здійснюється проект;

– інституційного – оцінитиможливості здійснення проектів в існуючому, правовому, інституційному полі, впливу зовнішнього середовища на процеси забудови, здатності підприємства реалізувати проект без ексцесів;

– екологічного – визначення можливого нанесення шкоди довколишньому середовищу під час здійснення будівельних робіт і розробки заходів, необхідних для її локалізації, запобігання або пом'якшення.

Щодо проведення кожного з вказаних видів аналізу мають бути застосовані певні принципи, за якими формуються бази аналізу і його методологія.

Моделювання соціальних результатів цільових техніко-технологічних перетворень підприємств, орієнтованих за зовнішнє соціальне середовище, має включати економічну оцінку внутрішніх соціальних змін, таких як оплата праці, структура персоналу, його кваліфікаційний рівень, кількість працюючих. Всі ці фактори мають враховуватись при прогнозному моделюванні з використанням методів екстраполяції, експертних оцінок, написання сценаріїв, колективної генерації ідей, методу Монте-Карло та ін.

Особливістю застосування цих методів є орієнтація на перебіг майбутніх очікуваних подій, а не на події минулого. Перспективним може бути моделювання за методом «вправ Мерліна», який являє собою комбінацію планування сценарію з вільною формою моделювання. У сформованій для застосування цього методу команді аналізуються сильні і слабкі сторони перетворень на підприємстві, визначається їх цінність у

відповідності із ситуацією в комплексі (виробниче середовище, соціальні внутрішні й зовнішні зміни). Такі моделі включають усі аспекти виробничої системи будівельних підприємств, їх адаптивний соціальний ресурс, нововведення, ризики, стратегії.